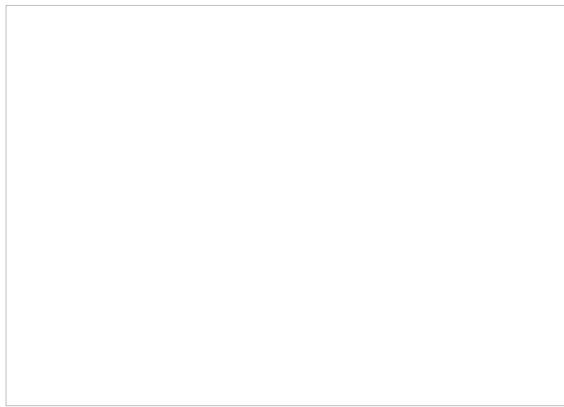

Namazy taşlana garaşýan azap.

Allaha hamd, Pygamberimiz Muhammede salawat we salam bolsun.

Pygamberimiz sallallahu aleýhi we sellem aýtdy: "**Ikindi namazyny kylmadyk kişi göýä maşgalasyny we mal-mülküni elinden aldyran, ýitiren kişi ýalydyr.**" (*Buhari* / 552) Píkirleniň eger diňe ikindi namazyny geçirmek maşgalaň we mal-mülküňi ýitiren ýaly howply bolsa, bäs wagt namazy kylman ýören kişiniň ýagdaýy nähili bolar?

Bu ymmatyň iň haýyrlysy bolan sahabalar, tabygynlar we taby-tabygynlar döwürinde namaz kylmaýan musulman ýokdy. Çünkü olaryň Pygamberimiz sallallahu aleýhi we sellemden öwrenen Yslam dininde namazsyz musulman diýen düşünje ýokdy. Bir kişiniň özüne musulman diýip, soňra namaz okamazlygy mümkün däldi. Olar özüne musulman diýen bir kişiniň hökman namaz okamalydygyny bilýärdiler. Şonuň üçin hem namaz okamazlyk aňyrda dursyn olar mesjide erte we ýassy namazyny kylmak üçin jemagata gelmeýän kişileri mynafyk hasap ederlerdi.

Pygamberimiz sallallahu aleýhi we sellem aýtdy: "**Mynafyklar üçin iň agyr namaz yassy we erte namazydyr. Eger olar (mynafyklar) bu iki namazda (näçe sogap we fazilet) bardygyny bilselerdi, emedekläp gelmeli bolsalarda namaza gelerlerdi.**" (*Buhari* /657, *Muslim* /651)

Omar radiallahu anh bir kişini erte namazynda görmäni üçin onuň nirdedigini sorap yzyndan adam ugradýar. Ol kişini ýanyna getirenlerinde: "**Sen niredediň, diýip soraýar. Ol kişi: Eý Omar men hassadym! Eger sen meniň yzymdan adam ugratmadyk bolsaň men daşaryk çykjak däldim, diýýär. Omar oña: Eger bir kişi üçin daşaryk çykyp bilyän bolsaň, namaz üçin daşaryk çyk, diýýär.**" (*Ibn Ebi Şeýbe, Musannef* 1/344-345)

Ençeme hadysda diňe Juma namazy taşlan kişiniň kalbynyň möhürlenip, doñduryljakdygy we mynafygyň kalbyna öwrüljekdigi aýdylyar. Eger diňe Juma taşlanmak bilen kalp doñdurlylyp, mynafygyň kalbyna öwrülyän bolsa, Jumadan esse-esse ähmiyetli bolan bäs wagt namazy taşlan kişiniň ýagdaýy nähili bolar! Allah özi bizi bu ýagdaýdan gorasyn!

Pygamberimiz sallallahu aleýhi we sellem aýtdy: "**Kim Juma günü azany eşidip, Juma namazyna gitmese, soňra ýene azany eşidip Juma gitmese, soňra ýene eşidip Juma namazyna gitmese, Allah Tagala ol kişiniň kalbyny möhürlär we onuň kalbyny mynafygyň kalbyna öwürer.**" (*Beyhaki we Ebu Ýala hadisi tahriç edýärler*)

Ebu Hureyre we Ibn Omar radiallahu anhumadan, Pygamberimiz sallallahu aleýhi we sellem şeýle diýdi: "**Ynsanlar ýa juma namazyna gelerler ýa-da Allah olaryň ýüreklerini (juma namaza gelmeýändikleri üçin) möhürlär soňra ola gafyllardan bolarlar.**" (*Muslim/Juma, 12/865, Darimi* 1/368-369)

Ebul-Jad ed-Demri radiallahu anhdan, Pygamberimiz sallallahu aleýhi we sellem şeýle diýdi: "**Kimde-kim üns bermän we (şergy sebäpsiz) üç gezek Juma namazyny taşlasa, Allah Tagala ol kişiniň kalbyny möhürlär (doñdurar).**" (*Tirmizi*/500, *Ebu Dawud* / 1052, *Nesai* 3/88, *Ahmed* / *Müsned* 3/424-425)

Pygamberimiz sallallahu aleýhi we sellem Yslamyň buýrukrarynyň ýeke-ýekeden gitjekdigini habar berýär we iň soňky gitjek zadyň namazdygyny aýdyar. Namazyň taşlanmagyndan soňra dinden hiç zat galýan däldir. Eý binamaz bu hadisyň üstünde ýagyş píkirlen! Sende yslamdan näme galdy?

Pygamberimiz sallallahu aleýhi we sellem şeýle diýdi: "**Yslamyň buýrukrary ýeke-ýekeden bozuljakdyr (taşlanjakdyr). Bir buýruk taşlansa, ynsanlar ondan soňky(hökume) ýapyşarlar. Ilkinji bozuljak (taşlanjak) höküm (Allahyň hökümi bilen höküm etmekdir), iň soňky (taşlanjak zat bolsa) namazdyr.**" (*Ahmed* 5/251, *Ibn Hibban* 8/253, *Şeyk Albani Tergib we Terhibde* 1/329 sahyh diýendir)

Enes bin Malik radiallahu anhdan, Pygamberimiz sallallahu aleýhi we sellem şeýle diýdi: "...**diniňizden iň soňky**

taşlajak zadyňyz namazdyr.” (*Ibn Ebi Hatim 1/1/471, Ebu Nuaym el-Hilye, 6/265. Şeyh Albani es-Sahiha: 1739*)

Pygamberimiz sallallahu aleýhi we sellem hiç bir ýagdaýda bilkastlaýyn namazy taşlamaň diýyär! Namaz okaman ýörenler pikirlensin! Seni namaz kylmazlyga biri zorladomy ýa-da sen öz islegiň bilen bilkastlaýyn namazy taşladyňmy? Eger öz islegiň bilen namazy kylman ýören bolsaň, seret Pygamberimiz sen barada näme diýdi!

Muaz bin Jebel radiallahu anhda, Pygamberimiz sallallahu aleýhi we sellem şeýle diýdi: “**(Bölek-bölek edilip) azap edilseñde we (otda) ýakylsaňda Allaha hiç bir zady şärik (araç) goşayma. Mal-mülküni alyp seni (kowsalarda) ene-ataň diýenini et.** Namazyň bilkastlaýyn terk etme. Eger kim bilkastlaýyn namazy taşlasa **Allahyň goragy ondan gidendir. Içgi içme. Çünkü içgi her erbetligiň açarydyr.**” (*Taberani/el-Ewsat: 7956, Ibn Nasyr/ Kadrus-Salat: 921, Albani Tergib we Terhibde hasen ligayrihi diýendir*)

Namazy taşlan kişi barada sahabalaryň sözi:

Hezreti Omar radiallahu anh namazy taşlan kişi barada şeýle diýyär: “**Dykkat ediň! Namazy taşlan kişiniň yslam dininden nesibi ýokdur.**” (*Ymam Mälük, Muwatta: 1/40, Darekutni, Sunen:2/52, Ibn Ebi Şeybe, Musannef 10410*)

Alym sahaba Abdullah bin Mesud radiallahu anh şeýle diýendir: “**Namazy taşlan kişiniň dini ýokdur.**” (*Ibn Ebi Şeybe: 10446, Muhammed bin Nasr, Kitabus-Salat: 935, Taberani, el-Kebir: 8942*)

Hezreti Ali radiallahu anh şeýle diýendir: “**Namazy kylmaýan kapyrdyr** başga rowaýatda **kapyr bolar.**” diýendir. (*Ibn Ebi Şeybe Musannef: 7722*)

Sahabadan Ebu Derda radiallahu anh şeýle diýendir: “**Namaz kylmaýanyň imany ýokdur, täreti bolmaýanyň namazy ýokdur.**” (*Ibn Abdilberr: 4/225, Lälekai Itikad Ehli Sunna : 1536, Muhammed bin Nasr el-Merwez. Kadru-Salat: 2/93/946*)

Sahabalar namaz taşlamagy kapyrlyk hasap ederlerdi:

Tabygndan Abdullah bin Şakik el-Ukaýli şeýle diýendir: “**Muhammed sallallahu aleýhi we sellemiň sahabalary namazdan başga amaly taşlamagy kapyrlyk hasap etmezlerdi** (ýagny diňe namazy taşlamagy kapyrlyk hasap ederlerdi).” (*Tirmizi: 2622, Muhammed bin Nasr el-Merwezi, Kadrus-Salat: 905, Elbani, Sahihu Suneni Tirmizi 2622*)

Pygamberimiz sallallahu aleýhi we sellem bize namazy taşlan kişiniň kyýamat günü kapyrlar bilen bile bojakdygyny habar berýär:

Hadysda: “**Kim bäs wagt namazyny gorasa (olary wagtynda kylyp dursa), ol namaz kyýamat gününde onuň üçin nur, burhan (subutnama) we kyýamat günü (dowzahdan) halas boluş, nejat bolar. We kim (bäs wagt namazyny) goramasa, kyýamat günü onuň üçin ne nur, ne burhan ne-de (dowzahdan) halas boluş bardyr. Kyýamat günü bolsa, ol kişi Karun, Haman, Firun we Ubeý bin Halef bilen bile bolar.**” (*Ahmed 2/169, Darimi 2/301, Ibn Hibban 1448*)

Hadysda ady tutulan kişiler taryhda ady belli bolan kapyrlaryň baş tutanlarydyr.

Ibn Kaýýim rahimehullah *Kitabus-Salat* atly eserinde bu hadisy aýdandan soňra şeýle diýyär: “**Namazy taşlan kişileriň bu dört kişi bilen boljaklarynyň sebäbi şudur: Bu dört kişi kapyrlaryň baş tutanlarydyr.** Namazy taşlan kişi ýa maly-mülki ýa başlyklygy ýa-da sówda-satygyň, gazanjyň bahanasy sebäpli namazy taşlar. Kimde kim baýlygy sebäpli namazy taşlasa Karun bilen bile bolar. Kimde-kim mal-mülki sebäpli namazy taşlasa Firun bilen bile bolar. Kimde-kim başlyklygy, wezipesi sebäpli namazy taşlasa Haman bilen bile bolar. Kimde sówda-satygy sebäpli namazy taşlasa Ubeý bin Halef bilen bile bolar.”

Allah Tagala ählimizi bulardan bolmakdan gorasyn!

Eý binamaz seni Robbiň ýoluna gelmekden, bäs wagt namazyň kylmakdan näme saklayar? Ýa sen özüňi ýaradar Robbiňi unutdyňmy? Her wagt Oňa mätäçdigini we seniň gaty ejiz barlykdygyň unutdyňmy? Aýatda: “**Eý ynsan! Kerim bolan Robbuňe garşy seni näme aldatdy....Ol (Robbiň) seni öz islän şekilinde ýaratdy.**” (*İnfitar 82/6-8*)

Ol Robbiň seni iň kämil we güzel şekilde ýaratdy, saňa sansyz nygmatlar eçildi! Sen haçana çenli Robbiň buýrugyna amal etmän gezjek? Ýa sen şeytanyň birje sežde etmänligi üçin kapyr bolanyny bilmeyärdiňmi? Sen günde näce sezdäni taşlaysyň? Diňe Allaha bolan ynanjyň saňa ýeterli bolar öýtme? Şeytanyň Allaha bolan ynanjy seňkiden köp bolmasa az

däldi!? Emma ol Allaha ynanmany üçin däl, eýsem Allahyň buýrugyny etmäni üçin kapyr boldy?

Eý binamaz janly-jansyz her bir zadyň Allaha ybadat edip, Ony zikir edýäninden habaryň barmy? Howwa sen dogry okadyň janly-jansyz her bir zat Allahy zikir edýär! Agaçda saýraýan bïlbileriň Allahy zikir edýänini bilyärdiňmi? Suwyň düýbündäki balyklaryň Allahy zikir edýänini eşitdiňmi? Agaçlaryň hatda daglaryň Allah gorkysyndan titreyänini bilyärdiňmi?

Allah Tagala aýtdy: “(Yedi gat) asmanlardaky we ýerdäki bar janly-jandaryň günüň, aýyň, ýyldyzlaryň, daglaryň, agaçlaryň, haýwanlaryň we ynsanlaryň köpüsünüň Allaha sežde edişini görmediňizmi? Ynsanlaryň köpüsü azab çekmäge haklydyr. Kimi Allah har etse, ony hiç kim eziz edip bilmez. Allah islän işini eder.” (Haj 22/18)

Eý binamaz seniň kalbyň dagdan, daşdan gatymy?

Kim Allahyň ýolundan ýüz öwürse, oňa iki dünýäde-de azap garaşýar.

Aýatda:; “**Kim Meniň zikrimden (Kuranymdan) yüz öwürse, oňa agyr ýaşaýış garaşýar we kyýamat günü biz ony kör edip direlderis. Şonda ol: Robbim näme üçin meni kör edip direltdiň, men dünýäde görýärdim ahyry, diýer. Şonda oňa: Haçanda saňa biziň aýatlarymz gelende sen olary unutdyň. Bu gün bolsa sen unudylarsyň.**” (Taha 20/124-126)

Allahyň ýoluna boýun bolman ölenler kyýamatda puşman bolarlar emma eýýäm giç bolar! Robbimiz aýtdy: “**Haçanda olardan birine ölüm gelende: Robbim meni yzyma gaýtaraýda, taşlan salyh amallarymy edeýin, diýer.**” (Müminun 23/99-100)

“**Käşkä men ahyrýedim üçin taýynlanan bolsadym (sogap gazandyrjak amal eden bolsadym).**” (Fejr 89/24)

“**Dowzahylar Robbimiz bizi bärden çykaraýda! Dünýädäki ýaman etmişimizden başga ýagşy amallar edeli diýip, ýalwararlar**” (Fatyr 35/37)

Allaha hamd, Pygamberimiz Muhammede salawat we salam bolsun.